

Speeltoestellen

informatieblad 29 / 4 september 2006

WAS: Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen

Dit informatieblad geeft uitleg over het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Dit wettelijk voorschrift heeft betrekking op de ontwerpwerkzaamheden en het bijhouden van een logboek in de gebruikfase van bedoelde attractie- en speeltoestellen.

In dit informatieblad beschouwen we speeltoestellen. Voor attractietoestellen verwijzen wij u naar ons informatieblad Attractietoestellen. Sinds 21 april 2000 zijn ook waterglijbanen aangewezen als speeltoestellen in het kader van het WAS. Zie voor meer informatie hierover het informatieblad Waterglijbanen.

Wanneer speeltoestellen niet voldoen aan de wettelijke voorschriften is er sprake van een overtreding, hetgeen een strafbaar feit is. De Voedsel en Waren Autoriteit is aangewezen als toezichthoudende instantie voor wat betreft de naleving van deze wetgeving.

Wat is een speeltoestel?

Definitie speeltoestel.

Een inrichting die bestemd is voor vermaak of ontspanning, waarbij uitsluitend van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt.

Onderscheid met de eveneens in het WAS geregelde attractietoestellen is dat in de definitie van een speeltoestel het element 'voortbeweging van personen' bewust is weggelaten. Voor attractietoestellen is dat juist één van de belangrijke definiërende kenmerken, maar voor speeltoestellen geldt dat niet alle elementen van het spel met een speeltoestel worden gekenmerkt door voortbeweging. Inrichtingen als een zandbak of een ballenbad zijn dan ook speeltoestellen in de zin van het WAS.

De wettelijke bepalingen die in het WAS zijn opgenomen zijn niet van toepassing op:

- speeltoestellen die als element van hun spel door kinderen onder toezicht worden vervaardigd. (Bouwspeelplaatsen vallen dus buiten de werking van dit Besluit);
- speeltoestellen of spelinrichtingen die zijn ontworpen of bestemd voor huishoudelijk gebruik. Deze categorie toestellen en inrichtingen wordt beschouwd als speelgoed en aangeduid met de term: 'activity toys'. De veiligheid voor deze activity toys is geregeld in het Warenwetbesluit Speelgoed. Zie voor meer informatie hierover ons informatieblad Speelgoed.

Welke verplichtingen heeft een fabrikant/importeur van een speeltoestel?

Daar waar in de onderstaande tekst over fabrikant wordt gesproken, worden ook importeurs of de in Nederland gevestigde gemachtigden van de fabrikant bedoeld. Het betreft diegene die een speeltoestel fabriceert of in ons land in omloop brengt. Daaronder vallen dus ook verenigingen of gemeenten die hun eigen speeltoestellen samenstellen en opbouwen.

Ontwerpen, fabriceren of importeren van een veilig speeltoestel

De fabrikant moet een speeltoestel zodanig ontwerpen en vervaardigen dat het veilig is. Speeltoestellen moeten voldoen aan de in Bijlage I van het WAS genoemde voorschriften met betrekking tot het ontwerp en de vervaardiging. De voorschriften in deze bijlage bevatten algemeen gestelde eisen om de veiligheid van de toestellen te waarborgen.

In het WAS wordt aangegeven dat normen kunnen worden aangewezen. Het volgen van de normen is niet verplicht. Echter, wanneer een toestel wél voldoet aan deze normen, levert dat het vermoeden op dat het toestel voldoet aan de algemene veiligheidseisen van het WAS.

Laten keuren van een speeltoestel.

Elk nieuw type speeltoestel dient gekeurd te worden door een AKI. Het WAS laat zich er niet over uit wie de keuring moet laten verrichten. Dit kan zowel de fabrikant als de importeur zijn. Mochten geen van beiden de keuring laten uitvoeren, dan verplaatst deze verplichting zich naar de uiteindelijke beheerder. Men dient één exemplaar van het nieuwe speeltoestel ter keuring aan te bieden bij een AKI. Deze onderzoekt het speeltoestel, het technisch constructiedossier en de gebruiksaanwijzing en vergewist zich ervan of het speeltoestel vervaardigd is overeenkomstig het technisch constructiedossier.

Er kan worden volstaan met de keuring van een typekenmerkend monster. In geval daarvoor een certificaat van goedkeuring is afgegeven door de AKI kunnen alle toestellen die overeenkomstig zijn vervaardigd, zonder nadere keuring worden voorzien van een merk van goedkeuring.

Aanpassingen aan het speeltoestel, waardoor deze niet meer identiek aan het oorspronkelijk gekeurde typekenmerkende exemplaar vervaardigd worden, dienen aan de AKI bekend gemaakt te worden. Deze beslist vervolgens of een tussentijdse keuring noodzakelijk is.

Opstellen en bewaren van het technisch constructiedossier.

De fabrikant moet een technisch constructiedossier opstellen, bewaren en ter beschikking houden van een AKI tot ten minste 10 jaar na de verkoop van het laatste speeltoestel van de betreffende serie.

Elk speeltoestel moet voorzien zijn van een gebruiksvoorschrift.

Elk speeltoestel dient vergezeld te gaan van een Nederlandstalige gebruiksaanwijzing die de beheerder van het toestel in staat stelt het toestel zodanig te installeren, te (de-)monteren, te doen gebruiken, te inspecteren en te onderhouden, dat het toestel geen gevaar oplevert.

Aanbrengen van een identificatie aan een speeltoestel.

Speeltoestellen moeten voorzien zijn van de volgende onuitwisbaar aangebrachte opschriften en vermeldingen:

- de naam en het adres van de fabrikant of importeur
- het bouwjaar
- de serie- of typeaanduiding
- het serienummer

Deze moeten onlosmakelijk op of in het speeltoestel zijn aangebracht.

Welke verplichtingen heeft de beheerder van een speeltoestel?

Let op: onder het begrip beheren valt ingevolge het WAS ook het leasen van een speeltoestel.

Beheerders zijn degenen die het speeltoestel beschikbaar hebben en het feitelijk aan de gebruiker ter beschikking stellen.

Veilig (laten) installeren en (laten) verrichten van onderhoud.

De beheerder dient ervoor te zorgen dat het speeltoestel zodanig wordt geïnstalleerd en onderhouden dat er bij gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid van personen bestaat. Daarbij dient bedacht te worden dat deze plicht, behalve deugdelijke montage en installatie, ook inhoudt dat gelet wordt op omgeving en bodemgesteldheid. Een goedgekeurd toestel kan alleen veilig worden geïnstalleerd als met deze factoren rekening wordt gehouden. Meestal worden de eisen die aan bodemgesteldheid en omgeving worden gesteld, in de gebruiksaanwijzing van het speeltoestel vermeld.

(Laten) inspecteren van speeltoestellen die reeds in gebruik zijn.

Speeltoestellen die al vóór 26 maart 1997 in gebruik waren, behoeven geen typekeuring te ondergaan door een AKI. De beheerder moet zich er wel van vergewissen dat het speeltoestel veilig is.

Opstellen, bijhouden en bewaren van een logboek.

Elk speeltoestel dient voorzien te zijn van een logboek. In het logboek dienen gegevens te zijn opgenomen over: de fabrikant/importeur, de installateur, de eigenaar en de beheerder, de kenmerken van het speeltoestel, de keuringen of onderzoeken die hebben plaatsgevonden, resultaten van eigen inspecties en onderhoud en ongevallen. Veel fabrikanten van speeltoestellen leveren er een logboek bij. Voor speeltoestellen die reeds in gebruik zijn, moet een logboek worden aangemaakt. De beheerder van het speeltoestel houdt het logboek bij en bewaart dit.

Waar kunt u het speeltoestel laten keuren?

Een aantal keuringsinstanties is door de minister van VWS op grond van de Warenwet aangewezen als keuringsinstantie (AKI) ter keuring van attractie-en/of speeltoestellen volgens het WAS.

Daarnaast zijn voor speeltoestellen de certificaten van een aantal buitenlandse AKI's door het ministerie van VWS op grond van de Warenwet gelijk gesteld aan certificaten die zijn afgegeven door binnenlandse AKI's. Zie voor meer informatie hierover ons informatieblad: Aangewezen en Aangemelde (keurings-)instanties

Waar kunt u meer informatie verkrijgen?

In dit informatieblad worden aan de hand van veel gestelde vragen alleen de belangrijkste elementen uit de regelgeving beschreven. Wanneer u meer met deze problematiek te maken heeft, vragen wij u dringend ook de tekst van het WAS nader te bestuderen.

De wettelijke voorschriften:

Het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen, (Stb 1996, 474)

Nadere regels attractie-,en speeltoestellen (Stcr. 33, 17 februari 1997)

Wijziging BVAS (Stcr. 161, 27 maart 2000)

Warenwetbesluit attractie-,en speeltoestellen (Stb. 2003, 315)

SDU-Servicecentrum Uitgevers B.V.

Christoffel Plantijnstraat 2

Postbus 20014

2500 EA 's-Gravenhage

tel. bestellijn: 070 - 37 89 880

fax. bestellijn: 070 - 37 89 783

Aangewezen (Europese) normen:

Onderstaande normen voor speeltoestellen zijn in het kader van het WAS aangewezen:

Ondanks dat geprobeerd wordt de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wetgeving is bepalend. Indien u over de inhoud van dit informatieblad vragen heeft, kunt u zich wenden tot de Warenklachtenlijn van de Voedsel en Waren Autoriteit op 0800-0488.